

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЛІТЕРАТУРНОЇ
ТВОРЧОСТІ ІМЕНІ АНДРІЯ МАЛИШКА**

“Затверджено”

на засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М.П. Драгоманова
протокол № 5 від «06» березня 2018 р.
Голова Приймальної комісії
Андрущенко В.П.

**Програма вступного фахового випробування
з дисциплін редакторського циклу (основи видавничої справи та
редагування, історія видавничої справи та редагування, технічне
редагування, типологія помилок, коректура, макетування і верстка)**

для громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства
при вступі на навчання для здобуття ступеня магістра
на базі здобутого ступеня бакалавра

Спеціальність 061 «Журналістика»

Київ – 2018

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма вступного іспиту із дисциплін редакторського циклу **ступеня магістр** на базі здобутого ступеня *бакалавр* охоплює теоретичний матеріал з основ видавничої справи та редагування, історії видавничої справи та редагування, технічного редагування, літературного редагування, художнього редагування, типології помилок, коректури, макетування і верстки тощо.

Метою вступного фахового екзамену є визначення фактичної відповідності підготовки абітурієнта вимогам ступеня *магістр* та оцінювання його рівня науково-теоретичної і практичної підготовки.

Абітурієнт повинен:

- Знати передумови виникнення видавничої справи, пам'ятки рукописного книго творення, основні віхи розвитку друкарської справи та редагування.
- Уміти визначати основні напрямки видавничої діяльності та видів редагування, описати фахові обов'язки всіх фахівців галузі, структуру видавничої галузі, основні етапи підготовки видання до друку.
- Уміти характеризувати законодавчу та нормативну базу видавничої, редакторської, інформаційної діяльності.
- Характеризувати основні державні та галузеві стандарти й визначати невідповідність редагованого оригіналу чинним нормам.
- Знати типологічні ряди книжкових і періодичних видань, визначати тип видання відповідно до його змісту, читацького і цільового призначення, зазначати вид видання у вихідних відомостях видання тощо.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБИТУРИЄНТА НА ВСТУПНОМУ ФАХОВОМУ ВИПРОБУВАННІ (ТІЛЬКИ ДЛЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ)

За шкалою університе ту	Визначення	Характеристика відповідей абітурієнта	
		на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
0-99 балів	Низький	Абітурієнт не відповідає на запитання або не усвідомлює змісту питань. Відповіді не конкретні, не висвітлюють тему, містять істотні помилки, які свідчать про суттєві прогалини в знаннях програмного матеріалу. Відсутня логіка викладу, наявна велика кількість мовних помилок.	Обсяг виконання практичного завдання < 50 %. Не всі помилки в коректурному відбитку помічені, зроблені правки хибні, неправильно використовуються коректурні знаки.
100-139 балів	Задовільний	Відповіді на питання білета мають фрагментарний, несистемний характер.	Обсяг виконання практичних завдань – у межах 50-75%. Є помилки в зроблених у

		Абітурієнт досить поверхово володіє знаннями, його відповіді рясніють неточностями, другорядними міркуваннями, що безпосередньо не стосуються запитань білета. Абітурієнт припускається мовних помилок.	коректурному відбитку виправленнях чи у використанні коректурних знаків.
140-169 балів	Достатній	У відповідях на питання білета трапляються окремі неточності або помилки не принципового характеру. Абітурієнт демонструє розуміння матеріалу, вміння застосовувати теоретичні знання на практиці. У відповідях дотримана логіка викладу, мова відповіді літературна.	Обсяг правильно помічених і правильно виправлених помилок у коректурному відбитку >75 %. Одна – дві неістотні помилки залишилися невиправленими, є несуттєві хиби у використанні коректурних знаків.
177-200 балів	Високий	Абітурієнт дає правильну, повну і розгорнуту відповідь на питання білета, ілюструє теоретичні положення прикладами. Відповіді абітурієнта свідчать про розуміння матеріалу і знання основних поглядів учених. Виклад логічний і послідовний. Мова викладу літературна.	Обсяг правильно зроблених коректурних виправлень – 100 %. Усі помилки в коректурному відбитку помічені, виправлені правильно, коректурні знаки використовуються правильно.

Якщо абітурієнт під час вступного випробування з конкурсного предмету набрав від 0-99 балів, то така кількість балів вважається не достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до НПУ імені М.П.Драгоманова.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів здійснюється кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінки. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення оцінок відповідей абітурієнта кожним членом комісії. Бали (оцінки) вступного фахового випробування виголошує голова предметної комісії усім абітурієнтам, які брали участь у випробуванні після закінчення іспиту.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Законодавство України про видавничу справу.
2. Основні стандарти у видавничій і поліграфічній галузях.
3. Початки українського книгодрукування поза етнічними землями України і в Україні.
4. Видавнича справа незалежної України. Провідні сучасні українські видавництва.
5. Класифікація видавництв за типологічними ознаками.
6. Структура сучасного видавництва.
7. Редакторські професії в історії та сучасності.
8. Етапи видавничого процесу.
9. Види редагування.

10. Робота редактора з автором: професійні та психологічні аспекти.
11. Групи авторів за типом повідомлення, за майстерністю подання інформації, за обсягом тезаурусів.
12. Групи авторів за переслідуваною метою, за ступенем самостійності готування текстів та за досвідом роботи.
13. Групи реципієнтів за рівнем семантичної складності їх тезаурусів, за довільністю і мотивами сприймання, за можливістю сприймання текстів різної семантичної складності.
14. Групи реципієнтів за рівнем знань структури повідомлень, за професійним рівнем.
15. Формалізовані і неформалізовані методи редагування.
16. Класифікація методів виправлення. Методи заміни, вставлення, переставлення.
17. Класифікація методів виправлення. Кон'юнктурне виправлення.
18. Класифікація методів виправлення. Методи скорочення. Компенсаційні виправлення. Типові помилки згортання.
19. Вимоги щодо подання рукопису до видавництва.
20. Редакторський висновок як результат редакторського аналізу авторського оригіналу.
21. Межі усунення помилок і ступінь редагованості текстів.
22. Лінгвістичні норми редагування. Важливість їх дотримання редактором у роботі над авторським текстом.
23. Важливість дотримання етичних і юридичних норм у роботі редактора над авторським текстом.
24. Композиційні норми редагування.
25. Логічні норми редагування. Закони логіки і їх значення у роботі редактора над авторським оригіналом.
26. Логічні норми редагування. Причини виникнення логічних помилок.
27. Опрацювання редактором фактичного матеріалу. Причини виникнення фактичних помилок.
28. Заголовковий комплекс газети. Редагування заголовків.
29. Види рубрик. Рубрикаційні норми редагування.
30. Методика роботи редактора з цифрами і цитатами.
31. Класифікація видань за ДСТУ 3017-2015.
32. Види видань за цільовим призначенням.
33. Види видань за знаковою природою інформації.
34. Види видань за періодичністю.
35. Види видань за матеріальною конструкцією і обсягом.
36. Моновидання і полівидання. Характеристика альманаху і антології.
37. Бібліографічні, реферативні, оглядові видання.
38. Види перевидань (без змін, доповнене, перероблене, виправлене) і передруків (репринтне, факсимільне).
39. Особливості редагування дитячої літератури і видань, призначених для дітей.
40. Сучасна типологія навчальних видань та її значення у роботі редактора.
41. Складність тексту навчального видання як один із об'єктів аналізу під час редакторського опрацювання авторського оригіналу підручника.
42. Особливості будови навчального видання.
43. Особливості редагування наукової літератури.
44. Види наукових видань і специфіка їх редакторської підготовки до друку.
45. Види довідкових видань.

46. Редакторська підготовка матеріалів довідкового видання.
47. Особливості редагування газет і журналів.
48. Особливості редагування перекладів. Співпраця редактора і перекладача.
49. Види рекламних видань. Підготовка та редагування рекламних видань.
50. Редагування рекламного тексту.
51. Види релігійних видань. Особливості підготовки релігійного видання до друку.
52. Матеріальна конструкція книги. Основні елементи книги (книжковий блок і його компоненти, книжкові оправи та обкладинки, суперобкладинка).
53. Формат видання. Формати видань різних видів.
54. Одиниці обчислення обсягу видання і обсягу авторського рукопису.
55. Будова видання: частина твору і апарат видання.
56. Складові вихідних відомостей (службового апарату) книжкового видання.
57. Види титульних сторінок у виданні.
58. Елементи оформлення видання.
59. Правила складання тексту.
60. Верстка як важливий етап до друкарської підготовки видання.
61. Особливості верстання віршованих текстів.
62. Особливості верстання драматичних текстів.
63. Коректура як навчальна дисципліна. Зв'язок коректури з іншими навчальними дисциплінами. Джерела вивчення коректури.
64. Необхідність коректурного прочитання рукопису. Умови ефективної коректури.
65. Коректурний відбиток. Види коректурних відбитків.
66. Вимоги до коректурних відбитків.
67. Типи і методи коректорського читання.
68. Коректурні знаки видалення і особливості їх застосування.
69. Коректурні знаки для заміни літер і особливості їх застосування.
70. Коректурні знаки для заміни слів і речень і способи їх застосування.
71. Коректурні знаки переставлення і особливості їх застосування.
72. Коректурні знаки для шрифтових виділень.
73. Коректурні знаки для виправлення технічних дефектів складання.
74. Планування роботи редакції.
75. Життєвий цикл книги.
76. Видавничий бізнес-план.
77. Критерії оцінювання роботи редакції.
78. Видавничі договори. Характеристика договору з автором.

4. **Для пільгових категорій осіб, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в НПУ імені М. П. Драгоманова за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.**

5. СТРУКТУРА БІЛЕТА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Факультет української філології та літературної творчості
імені Андрія Малишка

Ступінь: *Магістр*

Вступне фахове випробування

Галузь знань: *Об «Журналістика»*

Спеціальність: *ОбІ «Журналістика»*

На базі ступеня: *Бакалавр*

Екзаменаційний білет № 3

1. Завдання теорії редагування. Сфера застосування редакторських професій. Формула трьох «П».
2. Композиційні норми редагування.
3. Коректура як навчальна дисципліна. Зв'язок коректури з іншими навчальними дисциплінами. Джерела вивчення коректури.

Затверджено на засіданні Приймальної комісії НПУ ім. М. П. Драгоманова

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2018 р.

Голова фахової комісії _____ / проф. *Висоцький А.В.* /
(Підпис) (Прізвище, ім'я, по батькові)

6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Крайнікова Т. С. Коректура : підручник / Т. С. Крайнікова. – К. : Наша культура і наука, 2005. – 252 с.
2. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навчальний посібник. – Л. : Афіша, 2001. – 416 с.
3. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця, видавця : практичний посібник. – 2-ге вид., стереотипне / М. С. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, 2006. – 560 с.
4. Тимошик М. С. Історія видавничої справи : підручник. – 2-ге вид., виправлене. – К. : Наша культура і наука, 2007. – 496 с.

Додаткова література

1. Василюшин Д. В. Технологія набору та верстки : навчальний посібник / Д. В. Василюшин, О. М. Василюшин : за ред. О. В. Мельникова. – Вид. 2-ге. – Львів : УАД, 2011. – 272 с.
2. Губарець В. Редактор і переклад. Основи видавничої роботи з відтвореними текстами : навчальний посібник / В. Губарець. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. – 176 с.

3. Законодавчі та нормативні документи України у сфері інформації, видавничої та бібліотечної справи : тематична добірка: У 2 ч. / Уклад. Т. Ю. Жигун. – К. : Кн. Палата України, 2000
4. Іванов В. Ф. Техніка оформлення газети : курс лекцій : навч. посібник для студ. фак. журналістики. – К. : Знання, 2000. – 222 с.
5. Іванченко Р. Г. Літературне редагування / Р. Іванченко. – К. : Парламентське вид-во, 2004. – 368 с.
6. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навчальний посібник / А. О. Капелюшний. – Львів : ПАІС, 2005. – 304 с.
7. Літературне редагування : навч.-метод. посібник / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики ; [упорядник К. С. Серажим]. – К. : Паливода А.В. [вид], 2012. – 141 с.
8. Овчінніков В. Історія книги: Еволюція книжкової структури / В. Овчінніков. – Львів : Світ, 2005. – 420 с.
9. Овчінніков В. Історія книги: Становлення сучасного книгодрукарського мистецтва : навчальний посібник / В. Овчінніков. – Львів : Видавництво УАД, 2010. – 356 с.
10. Огар Е. І. Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки: Навчальний посібник для студентів вищ. Навч. Закл. / Е.І. Огар. Українська академія друкарства. – Львів : Аз-Арт, 2002. – 160 с.
11. Партико З. В. Галузеве редагування в засобах масової інформації : конспект лекцій. – Львів: Афіша, 2007. – 104 с.
12. Редагування довідкової літератури : навчально-методичний посібник / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; Ін-т журналістики; [упоряд. К. С. Серажим]. – К. : Паливода А. В. [вид], 2012. – 116 с.
13. Різун В. В. Літературне редагування : підручник для студ. фак-тів журналістики ун-тів / В. В. Різун ; М-во освіти і науки України. – Київ : Либідь, 1996. – 240 с.
14. Сава В. І. Основи техніки творення книги : навчальний посібник / В. І. Сава. – Л., 2000. – 128 с.
15. Сава В.І. Художньо-технічне оформлення книги : навчальний посібник [Текст] / В.І. Сава. – Львів : Оріяна-Нова, 2003. – 168 с.
16. Стандарти у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): навчальний посібник для студентів вищ. навч. Закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут. – К. : – Львів: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2006. – 312 с.
17. Теремко В. І. Видавництво-XXI. Виклики і стратегії : монографія / Василь Теремко. – К. : Академвидав, 2012. – 328 с.
18. Теремко В. І. Видавничий маркетинг : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів / В. І. Теремко. – К. : Академвидав, 2009. – 272 с.
19. Черниш Н. І. Українська енциклопедична справа: історія розвитку, теоретичні засади підготовки видань / Н. І. Черниш. – Львів : «Фенікс», 1998. – 89 с.
20. Ярема С. М. Технічне редагування : навч. посіб [Текст] / С. М. Ярема. – К. : Університет «Україна», 2007. – 304 с.